

**Poliomielīta uzraudzības komisijas (PUK)
sēdes protokols Nr.1/01_02_2018**

Rīgā, 01.02.2018.

Sēdes norises vieta: Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, Vienības gatve 45, Ārstu māja, 5.stāvs, I.Ebela auditorija

Sēdes norises laiks: 2018. gada 1. februāris, no plkst. 10:00 līdz 10:50

Sēdi vada:

Jurģis Strautmanis VSIA “Bērnu klīniskā universitātes slimnīca”
neirologs, komisijas priekšsēdētājs

Sēdē piedalās Poliomiēlīta uzraudzības komisijas locekļi:

Dace Gardovska VSIA “Bērnu klīniskā universitātes slimnīca”
Bērnu slimību klīnikas vadītāja, profesore

Inga Liepiņa Veselības ministrijas Sabiedrības veselības
departamenta Vides veselības nodaļas vecākā
eksperte epidemioloģiskās drošības jomā

Ieva Kantšone Slimību profilakses un kontroles centra
Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses
departamenta Infekcijas slimību uzraudzības
un imunizācijas nodaļas epidemioloģe

Jurijs Perevoščikovs Slimību profilakses un kontroles centra
Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses
departamenta direktors

Sēdē piedalās citas uzaicinātās personas:

Jelena Storoženko SIA “Rīgas Austrumu klīniskā universitātes
slimnīca” stacionāra “Latvijas Infektoloģijas
centrs” Nacionālās mikrobioloģijas referenes
laboratorijas vadītāja

Natālija Zamjatina SIA “Rīgas Austrumu klīniskā universitātes
slimnīca” stacionāra “Latvijas Infektoloģijas
centrs” Nacionālās mikrobioloģijas referenes
laboratorijas, Virusoloģijas nodaļas vadītāja

Oksana Martiņuka Slimību profilakses un kontroles centra
Infekcijas slimību riska analīzes un profilakses
departamenta Infekcijas slimību uzraudzības
un imunizācijas nodaļas epidemioloģe

Sēdē nepiedalās Poliomiēlīta uzraudzības komisijas locekļi:

Ilze Grope Latvijas Bērnu infektologu biedrības
priekšsēdētāja, profesore

Sēdi protokolē: O.Martiņuka

J.Strautmanis atklāj sēdi un informē par sēdes darba kārtību:

1. Par poliomiēlīta epidemioloģisko situāciju pasaulē, akūtas šļauganās paralīzes (AŠP) gadījumu uzskaiti un enterovīrusu cirkulācijas uzraudzības rezultātiem vidē Latvijā.
2. Par grozījumiem Ministru kabineta 2008. gada 13. maija noteikumos Nr. 328 "Noteikumi par poliomiēlīta pretepidēmijas pasākumiem".
3. Par izmaiņām Poliomiēlīta uzraudzības komisijas sastāvā.

1. Par poliomiēlīta epidemioloģisko situāciju pasaulē, akūtas šļauganās paralīzes (AŠP) gadījumu uzskaiti un enterovīrusu cirkulācijas uzraudzības rezultātiem vidē Latvijā

O.Martiņuka sniedz ziņojumu par poliomiēlīta epidemioloģisko situāciju pasaulē. No 2017. gada 24. janvāra līdz 2018. gada 23. janvārim savvaļas poliomiēlīta vīrusa izraisītie saslimšanas gadījumi bija reģistrēti Pakistānā (8) un Afganistānā (13), savukārt dzīvas vakcīnas poliovīrusu derivātu izraisītie poliomiēlīta gadījumi bija reģistrēti Kongo Demokrātiskā Republikā (17) un Sīrijā (74).

2017. gadā Pasaules Veselības organizācija (PVO) Eiropas reģionā identificēja trīs valstis, kurās saglabājās augsts poliomiēlīta uzliesmojuma risks – Ukraina, Bosnija un Hercegovina un Rumānija. Balstoties uz augstiem vakcinācijas rādītājiem, Latvijā poliomiēlīta uzliesmojuma risks novērtēts kā zems.

Informācija par poliomiēlīta saslimšanas gadījumiem pasaulē ir pieejama Slimību profilakses un kontroles centra mājaslapā sadaļās: "Poliomiēlīts", "Informācija ceļotājiem par poliomiēlītu" un "Informācija ārstniecības personām".

Akūtas šļauganās paralīzes (AŠP) PVO gadījuma definīcija "*Akūta šļauganā paralīze ir klīnisks sindroms, kam raksturīgs straujš sākums ar progresējošu ekstremitāšu muskuļu vājumu, retāk ar elpošanas un rīšanas muskuļu vājumu, kas līdz smaguma pakāpes maksimuma attīstās 1–10 dienu laikā bērniem līdz 15 gadu vecumam (neieskaitot) vai paralīze jebkura vecuma pacientam, ja ir pamatotas aizdomas par poliomiēlītu*". Laika posmā no 1998. gada līdz 2017. gadam Latvijā bija reģistrēti 65 akūtas šļauganās paralīzes gadījumi. 2010. gadā bija reģistrēts visaugstākais AŠP rādītājs – 2,31 gadījums uz 100 000 bērniem līdz 15 gadu vecumam (neieskaitot). 2017. gadā Latvijā bija reģistrēti divi AŠP gadījumi jeb 0,66 gadījumi uz 100 000 bērniem līdz 15 gadu vecumam (neieskaitot).

SPKC veikta poliovīrusu un citu enterovīrusu vides monitoringa izmeklēšanas rezultāti. 2017. gadā SPKC paņēma 100 vides paraugus septiņās vietās, tai skaitā patvēruma meklētāju izmitināšanas centrā, laboratoriskai izmeklēšanai uz poliovīrusiem un citiem enterovīrusiem. SIA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” (RAKUS) stacionāra „Latvijas Infektoloģijas centrs” (LIC) Nacionālā references laboratorijā bija izmeklēti 100 paraugi, no tiem 28 (28,0%) bija ar pozitīvu rezultātu. Pozitīvi paraugi bija reģistrēti no maija līdz janvārim, tomēr vislielākais pozitīvo paraugu skaits bija reģistrēts augustā un septembrī. Visbiežāk bija noteikti *Echo3* (12), *CoxB5* (12), *Echo25* (10) enterovīrusu tipi, kā arī citi: *Echo6*, *Echo30*, *CoxA6-10*, *CoxB3* un adenovīruss.

Komisijas locekļi spriež par SPKC informatīvā materiāla par poliomiēlītu popularizēšanu un izvietojanas vietām. **D.Gardovska** ierosina ievietot informāciju par pasaulē reģistrētajiem poliomiēlīta saslimšanas gadījumiem masu mēdijos.

J.Strautmanis uzdeva jautājumu par vakcinācijas aptveri pret poliomiēlītu 2017. gadā Latvijā. **J.Perevoščikovs** atbildēja, ka laika posmā no 2017. gada janvāra līdz septembrim vakcinācijas aptvere pret poliomiēlītu 2 mēnešu veciem bērniem bija 99,6%, 6–11 mēnešu veciem bērniem – 99,9%, 12–15 mēnešu veciem bērniem – 98,0%, 7 gadu veciem bērniem – 93,2% un 14 gadu veciem bērniem – 93,3%.

Komisija nolemj: pieņemt informāciju zināšanai.

2. Par grozījumiem Ministru kabineta 2008. gada 13. maija noteikumos Nr. 328 “Noteikumi par poliomiēlīta pretepidēmijas pasākumiem”

Komisija un pieaicinātie references laboratorijas speciālisti apspriež priekšlikumus grozījumiem Ministru kabineta 2008. gada 13. maija noteikumos Nr. 328 “Noteikumi par poliomiēlīta pretepidēmijas pasākumiem”.

2016. gada 16. novembrī rīkotajā Poliomiēlīta vīrusa infekcijas uzliesmojuma likvidācijas pasākumā tika atklātas nepilnības Ministru kabineta noteikumos Nr. 328 “Noteikumi par poliomiēlīta pretepidēmijas pasākumiem”, tādēļ pasākumā bija pieņemts lēmums par Ministru kabineta 2008. gada 13. maija noteikumu Nr. 328 “Noteikumi par poliomiēlīta pretepidēmijas pasākumiem” grozīšanu.

Komisija vienojas, ka priekšlikumi un komentāri, kuri apspriesti sēdē tiks ņemti vērā SPKC sagatavojot grozījumu projektu.

3. Par Poliomiēlīta uzraudzības komisijas sastāva maiņu

Saskaņā ar PVO Eiropas reģiona poliomiēlīta likvidācijas komisijas sniegtajām rekomendācijām, Veselības ministrija un tās padotībā esošās iestādes nedrīkst būt komisijas sastāvā. Pēc PVO ieteikumiem komisijas locekļi nedrīkst ieņemt amatu valsts pārvaldē.

Komisijas locekļi sniedz priekšlikumus par jaunu Poliomiēlīta uzraudzības komisijas sastāvu. **J.Strautmanis** un **D.Gardovska** ierosina komisijā pieaicināt ārstus no Latvijas Bērnu neirologu biedrības.

Komisija vienojas, ka priekšlikumi un komentāri, kuri apspriesti sēdē tiks ņemti vērā Veselības ministrijai sagatavojot jaunu komisijas nolikumu.

Komisijas priekšsēdētājs

J.Strautmanis

Protokolēja

O.Martiņuka